

Omezené možnosti OSN se projevily po nedávném vpádu Ruska na Krym

8.5.2014 ČRo Plus str. 4 17:10 Den podle...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Jak bylo řečeno, omezené možnosti OSN se projevily po nedávném vpádu Ruska na Krym. **Vojenské obsazení** části cizího státu nepřátelskou mocností v Evropě mnohé politiky překvapil. A ohromil. Tím spíš, že nebezpečí stále není zažehnáno. Na východě Ukrajiny pokračují nepokoje vyvolané dobře vycvičenými a vyzbrojenými proruskými aktivisty. A přechodná vláda v Kyjevě dokonce mluví o tom, že se Moskva pokouší vyvolat třetí světovou **válku**. Lukáš Dyčka pracuje v Centru bezpečnostních a **vojenskostrategických studií Univerzity obrany v Brně**. Dobrý den.

Lukáš DYČKA, Centrum bezpečnostních a **vojenskostrategických studií Univerzity obrany v Brně**

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Do jaké míry přestavěla pohled na **bezpečnostní hrozby** ruská anexe Krymu?

Lukáš DYČKA, Centrum bezpečnostních a **vojenskostrategických studií Univerzity obrany v Brně**

Víte, donedávna jsme slyšeli, že očekávalo se, že **války** o území už jsou v budoucnu skoro vyloučeny. A to samozřejmě v souvislosti s Krymem padlo. Co se týče třeba **nasazení** malých jednotek, těch, o kterých jste mluvili, které na Ukrajině působí, tak i my jsme v **České republice** donedávna slyšeli, že musíme mít hlavně malou a mobilní **armádu**. A to už také není úplně adekvátní. Sice lze do budoucna podle mě očekávat pokračující důraz na budování těch **speciálních** sil, které na Ukrajině vidáme, ale to jsou jakási tykadla. A v současném pojetí **války** už si nejde představit jejich operace bez zajištění silným **letectvem**, mohutnými konvenčními silami a tak dále a tak dále.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Takže tímto směrem se bude měnit podle vás **vojenská strategie Severoatlantické aliance** v tom důrazu na další **armádní složky**, na **bezpečnostní spolupráci** spojenců?

Lukáš DYČKA, Centrum bezpečnostních a **vojenskostrategických studií Univerzity obrany v Brně**

Bezpochyby to ano. Ale než se tady toto stane, tak bych spíš očekával tlak na zvyšování výdajů na **obranu**. To jsme viděli poslední dobou také. Když přijel **generální tajemník NATO** do **České republiky**. A my jsme v téhle oblasti v **České republice** mimořádně zaspali a dalo by se říct, že bez těch dostatečných výdajů na **obranu** na národní úrovni v podstatě nejde mluvit o žádné **bezpečnostní spolupráci**. Protože nemůžeme se spojenci sdílet prázdnou kapsu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, ale když už tedy mluvíme o zvýšení výdajů, tak ty samy o sobě asi nestačí. Tak zřejmě je potřeba ty výdaje efektivním způsobem někam nasměrovat. Kam?

Lukáš DYČKA, Centrum bezpečnostních a **vojenskostrategických studií Univerzity obrany v Brně**

Určitě do **výcviku**. V každém případě my jsme na něho do jisté míry zapoměli po zkušenostech z **Afghánistánu**, z **Iráku**. Je potřeba stále více cvičit a připravovat se na **obranu** území, na **obranu** teritoria. To jsme do dneška víceméně nedělali.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A slyšel jsem také o nutnosti posílit, dejme tomu, **dělostřelectvo**, nebo další jednotky, které pomáhají třeba přímo bojům na frontě. Je to tak?

Lukáš DYČKA, Centrum bezpečnostních a **vojenskostrategických studií Univerzity obrany v Brně**

Tady je spíše problém se zásobami **munice**. Ona přece jenom ta **munice** je víceméně i dražší než ty samotné děla, které, které ve výzbroji máme. A právě v oblasti **munice** a zásob té **munice** jsme zaostali za posledních 10 let mimořádně. Takže v podstatě dneska už by ty jednotky neměly čím střílet.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Je otázka, jestli budeme mít čas vlastně zvýšit výdaje na **obranu**, připravit **armádu** na takový konflikt. Nakolik je pravděpodobné, že to současné napětí na Ukrajině bude eskalovat?

Lukáš DYČKA, Centrum bezpečnostních a **vojenskostrategických studií Univerzity obrany v Brně**

Ono je to velmi pravděpodobné. Dneska se dá říct, že se na Ukrajině roztáčí takzvaná eskalační spirála, kdy vlastně na každý krok jedné strany reaguje protistrana další eskalací a tak dále a tak dále. Nicméně bohužel bez dobré znalosti toho, o co vlastně Rusům na východní Ukrajině jde, není možné říct, kam až ta eskalace povede.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, vrchní **velitel** sil **NATO** v Evropě Philip Breedlove si už nemyslí, že by pravidelná ruská **armáda** chystala vpád na východ Ukrajiny. K tomu, aby Moskva dosáhla svého podle něj stačí dosavadní **taktika**. Tedy, jak on říká, podněcování nepokojů a separatistických tendencí. Souhlasíte?

Lukáš DYČKA, Centrum bezpečnostních a **vojenskostrategických studií Univerzity obrany v Brně**

Já si taky nemyslím, že by se Rusové k invazi nebo k připojení nějakých větších ukrajinských území chystali. Podle mě jim spíše jde o vytvoření nějakého neutrálního, řekněme, nárazníkového pásma na Ukrajině. Což koneckonců bylo motivací všech strategií Ruska i Sovětského svazu minimálně za posledních 300 let. A k tomu jim právě ti přátelsky naklonění separatisté bohatě stačí.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, a myslíte si, že tahle ruská strategie na Ukrajině může být použita, nebo už je používána v jiných konfliktech? Ať už vedených Ruskem nebo jinými státy.

Lukáš DYČKA, Centrum bezpečnostních a **vojenskostrategických studií Univerzity obrany v Brně**

Přesně tak. Nejenom, že může být použita. Ale ona není vůbec nová. On ji používal už ten Sovětský svaz. Opakovaně různé západní státy, které s tím koneckonců počítají i do dneška. Jediný rozdíl oproti minulosti je, že Rusové dneska dovedli všechny nástroje použít v určité synergii. Tedy ekonomické, politické, informační a ty **vojenské** v dokonalé součinnosti. Což se dřív většinou nedařilo. Takový postup si umím představit například v nejbližší době třeba v Moldávii nebo Podněstří.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, a jak jsou vlastně dnes rozloženy síly ve světě? Myslím si **vojenské**. **Jaký** válečný potenciál má vůči **Severoatlantické alianci** právě Rusko, anebo, dejme tomu, i Čína.

Lukáš DYČKA, Centrum bezpečnostních a **vojenskostrategických studií Univerzity obrany v Brně**

Tady je potřeba říci, že ty síly jsou stále ještě neporovnatelné. Předně, Rusko ani Čína nemají vůbec žádné spolehlivé spojence, kteří by jim v případě jakékoliv **války** přišli na pomoc. A Rusko a Čína sice Západ rychle dohánějí, ale oni poměrně stále nedisponují technologicky vyspělými silami. Mají velké

rezervy třeba v kvalitě systému **velení** a řízení. Na pováženou je spíše velký zájem obyvatelstva v těchto zemích o **ozbrojené síly**. Tam zase zaostáváme za nimi my.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

My jsme tedy momentálně tak trochu zaujati tím, co se děje za našimi hranicemi. Vlastně tady v Evropě. Ale kde jsou vlastně dnes kromě, dejme tomu, Ukrajiny, největší ohniska konfliktů, zdroje napětí?

Lukáš DYČKA, Centrum bezpečnostních a **vojenskostrategických studií Univerzity obrany v Brně**

Ona i ta Ukrajina je dána mediální pozorností, což před 2 lety byl třeba případ Sýrie. To je také velký zdroj napětí. O něm ale už téměř není slyšet. Další celé velké množství konfliktů se odehrává na africkém kontinentu, o těch neslyšíme téměř nic, a přitom mají velký dopad na bezpečnost přímo **Evropské unie**. Ať už imigranty, nebo, nebo dopravou strategických surovin.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Pane Dyčko, díky za vaše postřehy. To byl Lukáš Dyčka z Centra bezpečnostních a **vojenskostrategických studií Univerzity obrany v Brně**. Díky a na slyšenou.

Lukáš DYČKA, Centrum bezpečnostních a **vojenskostrategických studií Univerzity obrany v Brně**

Na slyšenou.